

Izbeja, izveštelj, izveštelj, vsak dan št. 1. Uredništvo: ulica sv. Frančiška
A. 10. L. nadstropje. Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilno
plačnina se ne sprejema, rokopolj se ne vračajo.
Dr. Janjo Vovk. Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tisk.
gnaša za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50, pol leta L 3.
Za inostranstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent.
osmrtaice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov
po L 2.—, Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.— Oglasi
naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulice
sv. Frančiška Asiškega št. 20. L. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Ne gre!

V milanskem «Secolo» prijazen se-
danemu režimu, je priobčil Orazio Mar-
chesetti zanimiva razmotrivanja o manj-
šinskem vprašanju v Poadizju.
Ko je bila s pohodom na Rim — začenja
pisec — fašistovska revolucija dovršena,
je izjavil Mussolini, da začne Italija v Po-
adizju s delom za asimilacijo. Dne 18. ju-
lija 1923. pa je senator Tolomei v nekem
govoru v Bozenu označil smernice za ob-
sežno akcijo, ki naj z nemudnimi stvar-
nimi reformami dovede Nemce v Poadizju
do spoznanja, da fašistovska vlada, četudi
hoče spoštovati čustva, običaje in voljo za
mirno sožitje obeh plemen — ni mislila in
ne misli na to, da bi Nemcem v Poadizju
nudila tisto jamstvo za nadaljnji obstanek,
ki se je po narekovanju in volji «Nemške
zveze» zahtevalo od prejšnjih vlad in ki
se zahteva tudi od fašistovske vlade.

Mussolinijeva vlada pa je — nadaljuje
Orazio Marchesetti — v nasprotju z
gornjo izjavo odprla italijanstvu vrata na
stečaj s tem, da je — z vsako obliko pro-
diranja — pospeševala asimilacijo novega
obmejnega ozemlja k veliki vkupnosti na-
roda.

O programu Tolomeija pravi Marche-
setti, da je stremel po radikalni reformi,
da pa je bil senator pri tem brezpogojno
nepopravljiv. Toda program trentinskega
senatorja Tolomeija vsebuje dve zmoti.
Prva je bistvena: njegova nepopravljivost;
druga pa formalna: da je vse to odkrito
razglasil.

Nemci so — nadaljuje pisec — takoj ra-
zumeli, da bi praktično uresničenje tistih
smernic vzel tisti fašistovski akcij
bistveno vrednost, a končno da bi jo uni-
čilo. Kajti: «Masa je vedno masa. Danes
«trpi», ker ji je bilo naloženo, jutri živi že
iz navade!» Tu so Nemci nastopili takoj z
odporom proti akciji, ki jo je hotela vlada
izvajati na podlagi Tolomeijevega progra-
ma. Odpor Nemcev je bil odločen. Ker so
se reforme obračale pred vsem na duh, je
šel odpor Nemcev pred vsem na tem, da za-
interesira duha drugodrovec, ne pa toliko
praktično življenje, ki se na koncu konca
izgublja v vsakdanjih gospodarskih stiskah.

Marchesetti ugotavlja, da se je vpra-
šanje Poadizja vedno smatralo kot na-
rodno vprašanje, kar je tudi. Tako je —
pravi — nastal «poadizki irendentizem».
Vprašanje: kje so vzroki in viri sedanjega
nepovoljnega položaja? Kako se more to
popraviti?

Pred vsem da je treba imeti pred očmi,
da so smernice, ki jih je proglasil senator
Tolomei, stremele po duševni in gospodarski
asimilaciji. Ta program pa se je le de-
lama izvedel. V tem je vse zlo. Upričarjal
se je velik hrup, napovedovalo in objavlja-
lo se so reforme: politične, upravno-
tehnične, kulturne in verske. Toda do danes
se je le malo izvršilo. Načrti za hitro
raznoročitev so naleteli na velike težave
tudi vsled vplivov vsenemstva, ki deluje z
dobro urejenim političnim in bančnim sis-
temom. Ti vplivi delujejo na vse sloje: na
kmeta, na učitelja, na župana, na zdrav-
nika, na bankirja. Od tudi prihaja, da —
trdi Marchesetti — vsi smatrajo Italijo kot
narod, ki nosi sovražno zastavo in ki z
uvedbo despotičnega razmer med zmago-
valci in premaganci stremi po podjarmlje-
nju. Vzklika: «Tako je nastal irendentizem
v Poadizju!»

V nadaljnjih izjavah opozarja — z
ozirom na tamošnje krajevne razmere —
na sredstva, s katerimi bi mogli priti v
okoli temu zlu. Zaključuje pa s trditvijo,
da se hitra asimilacija tujerodnega prebi-
valstva more doseči le z racionalno, ob-
sežno in popolno gospodarsko sistemiza-
cijo!

Ta članek g. Marchesettija je izzval ži-
vahne razprave v trentinskem italijanskem
tisku. «Nuovo Trentino» meni, da pogreša
programa senatorja Tolomeija ni v njegovi
nespremljivosti in odkritosti, marveč v pre-
veliki naglici, vsled katere da je prišlo že
do marsikake nepravilnosti ravno na naj-
krajših polju: na polju ljudske šole!

Mi pa menimo, da gospodje ne vidijo
glavnega vzroka vsemu zlu. Ta je v po-
manjšanju vsakega pravega razumevanja
manjšinskega vprašanja, v nerazumevanju
duševnosti in čustev narodno zavednega
in kulturnega narodnega odločka, ki je
odtrgan od svoje etnične vkupnosti. Na
vseh straneh stikajo po vzrokih «zla», ki
je res veliko zlo, le tam ne vidijo vzroka,
kjer v resnici je. Nehoté je to razodel tudi
«Nuovo Trentino», ko pravi, da se je pre-
več naglilo ravno na najkrajših polju: na
šolskem! Torej na tisti strani, kjer je
narodno zavedno in kulturno ljudstvo naj-
bolj občutljivo, ker je s šolstvom v zvezi
vprašanje njegovega narodnega obstanka
in njegove kulturne bodočnosti. Zato je
tudi trentinski list v usodni zmoti, če meni,
da se je preveč «naglilo», ker greh je
v resnici v tem, da so sploh začeli s tako
nesposabno in nesmotno šolsko politiko,
ki je v nespremljivem nasprotju z duhom
sedanje kulturne dobe, z načelom narodne
pravičnosti in svobode, s tema najvišjima
pridobitvama moderne demokracije. Če bi
gospodje hoteli pozvati svoje šolske na-
zornike, naj po vesti in povsem odkrito
povejo svoja izkustva glede sadov, ki jih
prinaša taka šolska politika, bi dobili od-
govore, ki bi jih učili, da naj se vzrok ne-
zadovoljstva drugodrovec ne išče v «ire-
ndentizmu» — kakor ga vidi tudi g. Mar-
chesetti — marveč v strahu drugodrovec
za najvišje narodne in kulturne dobrine!

Izprevideti bi morali, da edino izdatno
obrambno sredstvo proti «irendentizmu», ki
jim dela toliko skrbi, more biti le v postu-
panju z drugorodci, ki ne bo v soglasju
samo z zmago — ki je nikdo ne zanika in
zato tudi nikdo med drugorodci ne misli
na kako katastrofalno irendentistično po-
litiko — marveč tudi v soglasju z narav-
nim narodnim pravom, z danes splošno
prizanim in sprejetim načelom zaštite
narodnih manjšin in vseh njih etičnih prav-
ic! Dokler ne pridejo tudi v Italijo do
tega spoznanja, bo «zlo» trajalo dalje kljub
vsem programom kakega senatorja Tolo-
meija, pa naj se že izvaja «prenaglo» ali
pa bolj previdno. Pa saj na koncu konca
priznavata — čeprav nehoté — tudi Orazio
Marchesetti in «Nuovo Trentino», da —
ne gre!

On. Oviglio izgnan iz fašistovske stranke

Mnenja nekaterih rimskih listov
RIM, 27. Poročilo tiskovnega urada fa-
šistovske stranke, da je on. Farinacci od-
redil izgon on. Oviglia, bivšega pravosod-
nega ministra, iz fašistovske stranke, je
napravilo v političnih krogih globok vtis.
Splošno se smatra, da je ta Farinaccijev
ukrep pokazal, da je danes on. Farinacci
absoluten gospodar v fašistovski stranki.
Neposreden povod za tako eksempla-
rični nastop proti bivšemu pravosodnemu
ministru so dali prepri med sindikalisti in
skvadristi v Bologni. Kot zmeren fašist se
je on. Oviglio postavil bolj na stran sindi-
kalistov in je s tem odpeval disciplino
fašistovski stranki. V poročilu tiskovnega
urada fašistovske stranke je rečeno, da je
generalni tajnik fašistovske stranke on.
Farinacci odredil izgon on. Oviglia, ker je
večkrat pokazal, da nima fašistovskega
prepričanja.

Bolonjski dogodki torej niso pravi vzrok
izgona bivšega pravosodnega ministra. Fa-
rinacci je čakal le ugodne prilike, da se
iznebi svojega nasprotnika. On. Oviglio je
bil znan kot zmeren fašist in je moral radi
tega odložit listino pravosodnega mi-
nistra takoj za liberalnima ministroma Ca-
satiem in Sarocchijem. V izjavi fašistov-
skemu tisku pravi on. Farinacci, da je
Oviglio podpiral fašistovske puntarje, me-
sto da bi ostal vsaj rezerviran. Kot mi-
nister, ki ni imel nikakega fašistovskega
prepričanja, je dovolil, da so se je polnile
s fašisti. Nadalje se je on. Oviglio uprl proti
zakonu o odpustanju državnih uradnikov.
(Oviglio ni hotel dopustiti, da bi se tudi
sodniki lahko odpustili na podlagi novega
zakona). Končno pravi Farinacci, da ta
ukrep ni nenađen, ampak da odgovarja
onim višjim in splošnim naziranjem, za ka-
tere se je on vedno boril.

«Tribuna» pravi, da je bil on. Oviglio
znan in čislán kot mož visoke naobrazbe,
poln preudarnosti in pa dobrotosti. Radi
solidarnosti z vlado ni hotel nikdar pove-
dati, zakaj je izstopil iz vlade. Gotovo pa
je, da je storil to, ko je prišel v odkrit kon-
flikt s Farinaccijem.
«Giornale d'Italia» piše: Oviglio nima
fašistovske duše, gotovo pa ima čisto du-
šo. Oviglio je bil oni, ki se je nahajal med
streljanjem komunistov v dvorani občinskega sveta v Bologni, ko so komunisti
ubili ubogega Giordanija, in ki je vrget re-
volver vstran rekoč: «Le ubite me, jaz ne
streljam!» In ostal je živ.
Značilno je, da ni Mussolinijevo glasilo
«Popolo d'Italia» dodalo nikake pripombe
k poročilu o izgonu, ampak je objavilo le
Farinaccijevo izjavo.

Nikola Pašić na Francoskem

BEograd, 27. (Izv.) Ministrski pred-
sednik Pašić se je včeraj odpravil iz Kar-
lovih Varov na Francosko. Pred odhodom
je Pašić poslal čehoslovaskemu zunanjemu
ministru dr. Benešu naslednjo brzojavko:
Zapuščajoč Vašo lepo deželo, v kateri
sem našel odlični, sem srečen, da Vam mo-
rem izraziti svojo hvaležnost za pristen
sprejem in prijateljsko bivanje.
Pašić je popolnoma okrevale.
BEograd, 27. (Izv.) Ministrski pred-
sedništvo je prejelo obvestilo, da je Nikola
Pašić že dospel v Evian-les-Bains.

Napad disidentov na Radića

ZAGREB, 27. (Izv.) Radićevski disident
dr. Buć je v disidentovskem glasilu «Re-
publikanska Svoboda» napadel Radića radi
njegovega imenovanja za delegata Društva
narodov. Po njegovem mnenju pojde Radić
v Zenevo, da izjavi, da hrvaški narod ne
obstoja več. V drugem članku piše «Re-
publikanska Svoboda» o dnevnih radi-
ćevskih poslancih. Radić je očital disiden-
tom, da niso hoteli prispevati z dnev-
nicami za Seljački dom. Koliko pa so dali
za Seljački dom Stjepan Radić, dr. Basa-
riček in Radićevi prijatelji, se vprašuje
rečni list.

Posvetovanja radićevcev v Zagrebu

ZAGREB, 27. (Izv.) Danes so sem pri-
šli radićevski ministri in državni pod-
tajniki na posvetovanje radićevcev, ki se
je vršilo v Seljačkem domu pod predsed-
stvom Stjepana Radića. Govoril je pred-
vsem Stjepan Radić, ki je v daljšem go-
voru razložil koristi sporazuma. Sporazum
je koristen državi kakor tudi hrvaškemu
kmetu. Radićevski ministri so nato poslu-
šali želje in priporočila radićevskih poslanc-
cev. O sestanku je bila izdana posebna
objava, ki pravi, da je konferenca sklenila,
da se pripusti radikalom upravna legisla-

cija, radićevcem pa naj se prepusti resitev
socijalnih vprašanj.
Na konferenci je bila imenovana delega-
cija za kmetijsko zborovanje, ki se bo vr-
šilo 6. septembra na Bledu, in za zboro-
vanje čehoslovaskih kmetov.

Bolgarija za zblizanje z Jugoslavijo

BEograd, 27. (Izv.) V sofijskem čas-
opisu je nastal v zadnjem času razveseljiv
preokret. Bolgarski tisk poudarja, da je
sedaj za Bolgarijo najvažnejša zadeva
vprašanje zblizanja Bolgarije z Jugosla-
vijo. «Zora» pravi, da se da tudi mace-
donsko vprašanje rešiti v okviru Jugosla-
vije. To bi se moralo zgoditi tako kakor na
Hrvaškem. Bolgarskim emigrantom bi se
moral dovoliti povratek v domovino.

Prvi dan mednarodnega kongresa profesorjev

BEograd, 27. Prva seja kongresa je
bila odprta v proforski dvorani stare
beograjske univerze. Po kratkem pozdrav-
nem govoru dekana filozofske fakultete
K. Petkovića je tajnik mednarodnega ura-
da, prof. Belte, poročal o delu Saveza
v letu 1924-25, naglašujoč posebno veliki
pomen kongresa anglosaskih profesorjev
v Edinburgu, ki se je vršil v prvi polovici
meseca julija in na katerem je bilo v na-
vrznoštnosti 1300 profesorjev sklenjeno, da
se učvrstijo stiki z Mednarodno zvezo pro-
fesorjev, ki zboruje sedaj v Beogradu.
Edinburška resolucija posebno naglašuje,
da je naloga profesorjev, da izdelajo ideolo-
gijski miru in človečnosti ljubavi. Prvič
postavljajo letos kongresu Mednarodne zve-
ze profesorjev tudi Angleži in Amerikanci
in obenem tudi oficijelni zastopnik Zveze
narodov. Na predlog prof. Belte je bilo
nato sklenjeno, da se bo vršil priložni
kongres v Londonu. Popoldne so inozemski
profesorji napravili izlete na Avalo, kjer
so položili vence na grob neznaniemu ju-
naku, v Zemun, kjer so posetili Dom sle-
pih, ter na stari in novi kraljevski dvor.

Včeraj dopoldne se je vršila prva ple-
narna seja kongresa, in sicer v beograjs-
kem gledališču.

BEograd, 27. (Izv.) Na današnji sei
proforskega kongresa sta govorila Svi-
car Ferier in Amerikanec Cassel.

Velika avtomobilska nesreča na Bledu

4 osebe težko ranjene
BLEd, 27. (Izv.) Danes ob 15.30 se je
dogodila na Bledu težka avtomobilska ne-
sreča.

Pred «Park Hotelom» sta trčila jugoslo-
venski dvorni avtomobil in luksuzni avto-
mobil italijanskega poslanika gen. Bodre-
ro, ki se te dni mudi na Bledu. Oba avto-
mobila sta vozila z izredno naglico. Težko
je doživel pravi vzrok nesreče; zdi se pa,
da je nesrečo povzročil italijanski šofer,
ker se je umaknil na desno mesto na levo,
kakor je predpisano v Jugoslaviji.

Sprednja dela avtomobila sta popolnoma
razbita. Riccardo Agrettiju je volant zma-
stil prsni koš; zdrobljena šipa mu je zare-
zala več ran po obrazu. Šofer je pri stra-
nem sunku zgubil zavest. Hotelski sluga
Aljož Jarc, ki je sedel poleg šoferja, je
tudi zadobil težke poškodbe. Težko je po-
škodovan tudi šofer jugoslovanskega dvor-
nega avtomobila Stojanović; dvorni gar-
dist, ki je sedel poleg njega, je zadobil
lahke poškodbe.

Na lice mesta je bil takoj pozvan zdrav-
nik dr. De Gleria, ki je ranjence povezal.
Pozneje so bili odpeljeni z avtomobilom
ljubljanske rešilne postaje v Ljubljano.

Grozna nesreča v Beogradu

Električni tok ubil natakarja in 2 konja
BEograd, 27. (Izv.) Sinoci se je pred
glavnim kolodvorom pripetila nesreča, ki
je zahtevala eno človeško žrtev. Na cesti
je iz neznanih vzrokov padla električna
žica. Na njo je zavozil neki kočijaz z dva-
ma konjema. Konja sta se zgrudila težko
ranjena na tla. Kočijaz je skušal s klobu-
kom odstraniti žico. Med tem se je zbralo
na trgu vse polno radovednega občinstva.
Iz bližnje kavarnice je prišel tudi natakar
Topalović, ki je iz nepevidnosti zadel ob
žico. V trenutku se je zgrudil v grozni bo-
lečinah na tla. Ostal je na mestu mrtev.
Prizoru je prisostvovala večja množica
ljudi, ki mu ni mogla pomagati.

Natakar Topalović je brat odvetnika To-
palica, ki je bil svoječasno komunistični
poslanec.

Silen vihar v Bosni in Hercegovini

ZAGREB, 27. (Izv.) Istega dne kakor
nad Subotico je razsajal silen vihar po
Bosni in Hercegovini. V kraju Derventa
je bilo okoli 100 hiš poškodovanih.

Prvi ženski državni pravdnik v Jugoslaviji

SARAJEVO, 27. (Izv.) Pri današnji sod-
nijski razpravi je prvič nastopila gđna
Ibičeva kot državni pravdnik.

Iz Bolgarske

SOFIJA, 26. Poslanci zemljoradniške
stranke so naslovili na vlado interpelacijo,
v kateri zahtevajo varstvo za svoje živ-
ljenje. Interpelaciji so se pridružili tudi ra-
dikali in socialisti. Pričakuje se, da bodo
to storili tudi ostali člani opozicije.

Pred dvema dneva se je pričel tu
kongres makedonskih revolucionarjev, na
katerem je zastopanih 73 organizacij. Za
predsednika je bil izvoljen Simeon M. Si-
brov iz Lerine. Kongres je sklenil, da pri-
redi ob obletnici smrti Todora Aleksan-
drova 31. t. m. posmrtnico.

Vsebinska francoske note Nemčiji

Zavezniki zahtevajo, da vstopi Nemčija v
Društvo narodov — Posebna konferenca
za sklenitev varnostne pogodbe

BERLIN, 27. Danes je bila objavljena
vsebinska francoskega odgovora glede var-
nostnega pakta.

Nota ugotavlja uvodoma skladnost na-
ziranj med obema vladama, ki v enaki
meri stremita za tem, da bi evropski mir
temeljil na medsebojnem sporazumu, ki bi
nudil narodom varnostne garancije. Fran-
coska vlada je z zadovoljstvom ugotovila,
da nemška vlada nima namena spravljati
varnostnega pakta v zvezo s spremembo
versailleske mirovne pogodbe.

V spoštovanju pred mednarodnimi ob-
veznostmi se Francija popolnoma zaveda
pogodbenih določb in nima namena, da bi
se odtegnila kakim določbim mirovne pogodbe
ali statutu Društva narodov. Kakor je
Francija pripravljena nadaljevati vseča
pogajanja v liberalnem duhu in z mirov-
nimi nameni, se ne more odpovedati svoji
pravicami.

Vsi zavezniki so prepričani, da bo mogla
Nemčija šele po vstopu v Društvo narodov
najsigurnejše uveljavljati svoje želje, ka-
kor so to storile druge države. Vstop
Nemčije v Društvo narodov je edina traj-
na podlaga garancije. Ravno pomanjkanje
takih garancij je doslej oviralo splošno
razorožitev.

Nota razpravlja nato o sistemu garanti-
ranja pogodb o razsodiščih in temelji
na ideji, ki si jo je osvojilo Društvo na-
rodov na zadnjem zborovanju. — Fran-
coska vlada vabi sporazumno z zavezni-
ki nemško vlado, da bi na tej podlagi stopila
v pogajanja z namenom, da se doseže po-
godba, koje sklenitev bi Francija zelo odo-
bravala.

Wolffov dopisni urad javlja, da je fran-
coski poslanik pri izročitvi note povabil
nemško vlado, da se udeleži konference,
na kateri bi se pospešila končnoveljavna
rešitev obstoječih vprašanj. Vladni krogi
izjavljajo, da po mnenju nemške vlade ni
nobene zadržke za udeležbo Nemčije na
konferenci, ki bo sklepala o varnostni po-
godbi.

Caillaux se je vrnil v Pariz

PARIZ, 27. Finančni minister Caillaux
se je vrnil iz Londona ob 18.15.

Caillaux bo predložil svoji vladi načrt
angleške vlade za poravnavo francoskih
dolgov. Po nalogu svoje vlade je angleški
finančni minister Churchill predlagal na-
slednji načrt: Francija naj izplača dolg po
62 letih in sicer vsako leto bi plačala na
račun 12 milijonov in pol šterlingov (okoli
1 milijardo 300 milijonov francoskih fran-
kov). Francija bi pričela plačevati l. 1930.

DNEVNE VESTI

Franja vd. Pertot

Včeraj popoldne je umrla v Barkovljah go-
spa Franja vd. Pertot, mati našega obče
znega zdravnika, gospoda dr. Justa Pertota.
Rodom iz Gradca je bila pokojnica kljub svoji
že častiljivi starosti še vedno pri čili moči.
Ali v torek jo je zadela kap, kateri je po-
legla.

Pokojnica je bila zvesta žena in vzorna mati
svoji družini. Posvetila je vse svoje življenje
svojim otrokom, katere je vzgojila za odlične
člane slovenskega rodu. Preostlim otrokom
pokojnice, posebno pa zdravniku, g. dr. Justu
Pertotu, izrekamo ob tej bridki izgubi naše
iskreno sožalje.

Pogreb se bo vršil jutri v soboto, ob 5. uri
pop iz hiše žalosti, Boved 401, na pokopališču
v Barkovljah.

Ker ne razumejo jezika naroda...

Bilo je v Brseču (v Istri) v nedeljo zvečer
okoli 9. ure. Za mizo v krčmi Petra Balica je
sedelo nekoliko naših ljudi, ki so se razgova-
jali z nekim Italijanom o nekem psu, ki ga je
poslal tjakaj kapitan finančne straže, da se
popravi. Ta divja žival da napada ljudi, raz-
trgala da je eno jagnje in eno mačko, zadušila
je tudi eno ovco. Treba je — so govorili ljudje
— paziti, da ne napravijo še večje škode.

Nek finančni stražnik, ki je poslušal vse to,
je pristopil k mizi in rekel, da je škoda že po-
ravnan in nikdo naj se ne peča več s tem! Žu-
pan Velčić, ki je sedel pri drugi mizi, je omenil
ljudem v hrvaškem jeziku, naj opuste ta raz-
govor, na kar se je finančni stražnik obrnil
proti njemu, češ: tudi vi ste nam nasprotni.
Pa še neki drugi «appuntato» je prigovarjal žu-
panu, naj se ne meša v to stvar!

Sedaj pa čuje, kako se je končala ta stvar,
sama na sebi, tako nedolžna in malopomenb-
na. Brigadir je aretirani in nekega Simo-
na Galovića z njim. Poslednji sploh ni
odprl usta. Oba se nahajata v zaporih okrajne
sodnije na Voloskem.

Omenjamo ta dogodek na tem mestu, ki ni
le tamošnjega krajevnega pomena, marveč je
tipičen za neštete take slučaje širom Julijske
Krajine. Do prerakanja in aretacije je prišlo
glozom do zato, ker oni finančni stražnik ni
razumel, kaj je govoril župan, ki je le svaril
in miril ljudi. Gotovo je mislil finančni stra-
žnik, da je župan hujkal. In brzokone je podal
tudi poročilo v tem smislu. To je zopet prav-
nazen primer, kakne nepravilne in škode mo-
rejo nastati za ljudstvo, če javni organi, ki so
v dnevnih stikih z njim, ne poznajo njegovega
jezika in se zato ne morejo sporazumeti z njim.
Ali se je po takih neveščih dogodkih čuditi,
da razmerje med ljudstvom in takimi javnimi
organi ni tako, kakor bi bilo želeli. Tudi o tem
zaraj važnem vprašanju naj bi začeli merodaj-
ni činitelji resno razmišljati in poskrbeti za
preuredbo v smeri, da bodo javni organi dobro
razumeli jezik ljudstva, ker bo to toliko v in-

Prvotno je Anglija zahtevala 16 milijon-
ov letno, Caillaux pa je ponudil le 10 mi-
lijonov.

Maroško bojišče

Francoska akcija proti plemenu Branes

FEZ, 27. Danes so pričele francoske čete
obširno akcijo proti plemenu Branes z na-
menom, da zasedejo vso pokrajino. Bran-
esi se srdito upirajo; vendar pa se je fran-
coski oddelkom posrečilo zasedi več
važnih postojank.

Poročilo španskega direktorija pravi, da
je priplula križarka «Alfonso XIII.» v zaliv
Alhuzemas in je uspešno obstreljevala po-
stojanke sovražne artilerije. Gen. De Ri-
vera, ki se sedaj nahaja v Madridu, se po-
vrne v Maroko koncem tega tedna.

Ofeziva Druzov v Siriji

Severno in južno od Damaska se vršijo
srditi boji

LONDON, 27. Reuterjevemu dopisnemu
uradu javlja dopisnik iz Jeruzalema, da so
se pred tremi dnevi severno od Damaska
vršili srditi boji med Francozi in Druzi.
Poslednji so zasedli Khibet El Ghaz. Pri
Ezrai je izbruhnila včeraj velika bitka.
Druzi so napadli tudi francoske orožniške
oddelke pri Ghatti, južno od Damaska.

Roparji napadli Heywarth

Oplenili so vsa stanovanja in banke

PARIZ, 27. «Newyork Herald» javlja,
da so oboroženi roparji ponoči vdrli v vas
Heywarth (Illinois — Zedinjene države) in
se polastili oblasti in poštnega izobaja.
Nato so prisilili prebivalce, da so izpraz-
nili stanovanja. Roparji so oplenili vse hiše
in banke in so zbežali v avtomobilih. O
njih ni nikake sledi.

Poplave na Japonskem

40.000 hiš pod vodo — Orkan vrget s tira
potniški vlak

TOKIO, 27. Vsled neprestanega deže-
vanja je bilo poplavljenih v Tokiju 40.000
in v Yokohami 1000 hiš. Včeraj je divjal
nad mestom silen orkan, ki je vrget s tira
potniški vlak in razbil tramvajski voz. Ker
so vse zveze pretrgane, niso se prispele
podrobne vesti. Danes je voda pričela pa-
dati.

Atentat na vojaški vlak v Rusiji

Več vozov porušeni — Število človeških
žrtev neznano

si se je njegovo stanje tako poslabšalo, da je njegov zdravnik hotel izvesti transfuzijo krvi. Ker se je pa stanje bolnika medtem zopet izboljšalo, tega ni storil. Hötendorf je začel hoditi zopet na sprehod in je dalje pisal peti zvezek svojih vojnih spominov, ki obravnavajo vojne dogodke v mesecih oktobra do decembra 1914. Bivši feldmaršal popisuje v tem zvezku avstrijski umik iz Srbije ter ofenzivo v Galiciji ter objavlja dosedaj neznan korespondenco z bivšim nemškim vojnim ministrom generalom Falkenhaynom. Pred enim tednom se je stanje Hötendorfa ponovno poslabšalo, tako da je moral ostati v postelji. Kot zadnji vzrok smrti navaja zdravnik anemijo. Hötendorf je zapustil oporoko, v kateri je natančneje navodila glede pokopa njegovih trupel. Kakor menijo, je izrazil željo, naj bi ga pokopali v Dunajskem Novem mestu ob strani njegovega sina, ki je padel v vojni. Memoare Hötendorfa bodo poklicani nadaljevali.

— **Prihod vojnih ladij «Ferruccio» in «Pisa».** Včeraj popoldne sta pripluli v naše pristanišče križarki «Ferruccio» in «Pisa», katerih prihod je bil že napovedan pred dnevi. «Ferruccio» je prišla ob 13. uri, «Pisa» pa ob 14.20. Njun prihod sta šolski vojni ladij «Roma» in «Napoli», ki sta se vedno zasidrali v našem pristanišču, pozdravili s topovskimi streli. Križarki sta pristali ob pomolu «Bersagliere», kjer ju je pričakoval pristaniški poveljnik Marzari, ki se je prvi podal na krov in v imenu mesta pozdravil oba poveljnika. Na križarkah je vkrčanih par sto gojencev vojske pomorske akademije v Livornu, ki se nahajajo na počasnem potovanju po Jadranskem morju. Te dni bodo obiskali bojišča na Krasu in postojnsko jama.

Včeraj popoldne ob 17. uri se je vršil v vili Necker, sedež poveljstva armadskega zbora, slovesen sprejem častniškega zbora obeh križark. Povabljeni so bili tudi častniki šolskih ladij «Roma» in «Napoli», ki so na povabilo župana Pittacco predpolne obiskali mestne muzeje.

— **Prefekt na vojni ladiji.** Da vrne obisk, s katerim sta ga predvčeršnjim popoldne poveljnika šolskih vojnih ladij «Roma» in «Napoli», se je tržaški prefekt včeraj podal na ladijo «Napoli», kjer so ga sprejeli s predpisanim dostojanstvom. Po kratkem pregledovanju ladije in prijaznem razgovoru s poveljnikom, se je prefekt zopet vrnil na kopno. Njegov odhod je bil pozdravljen z 12 topovskimi streli.

Društvene vesti

— **D. K. N. Tommaso.** Trst. Danes, točno ob 18. uri društveni sestanek. Vrednost važnosti dnevnega reda, se prosi članstvo za točnost in polnoštevilno udeležbo.

Uro prej se vrši odborova sejal Navzočnost avoizvoljenih odborov obvezna. Prostor N. D. P. I. Corso Garibaldi 31/1. — Tajnik.

— **Iz Konkonelja, M. D. «Višava».** — Konkonelj priredi dne 30. t. m. veliko vrtno veselico na dvorišču gostilne Ferluga. — Prireditelj obsega zelo pester spored. Dramatični odsek omenjenega društva nastopi z znano Finžgarjevo kmečko dramo «Razvalina življenja».

Sodelujejo tudi sosedna pevska društva. Po izbranim sporedu je prosta zabava: šaljiva pošta, srečeval in ples.

Kdor hoče duševnega vžitka ter neprilipne zabave, naj posesti prihodnjo nedeljo Konkonelj, kjer je preskrbljeno tudi za dobro, pristno domačo kapljico. — K obilni udeležbi vjdno vabi — Odbor.

— **S. K. «Val».** — Barkovlje. Današnji redni sestanek nogometnega oddelka in se bo vršil v ponedeljek ob 9. uri zvečer.

Iz tržaškega življenja

— **Izgubil nogo pri ponesrečenem skoku na tramvaj v teku.** Kljub številnim nesrečam, ki se dogajajo pri skakanju na ali s tramvaja v teku, je še mnogo neprevidežev, ki se za to prav nič ne zmenijo. Eden izmed teh je tudi 52-letni težak Josip Semolič, stanujoč v ulici Coroneo št. 5. Dasi nekoliko vinjen — in menda ravno zato je bil tako nep previden, je včeraj okoli 11. ure hotel v ulici Giulia skočiti na tramvaj proge Boschetto-Skedeni, ki je bil skoraj v polnem teku. Toda mož je zelo drago plačal svojo neprevidnost. Skočil je tako nerodno, da je padel med motor in priklonni voz, ki mu je strašno razmehal desno nogo nad gležnjem. Nesrečnemu možu je takoj priskočil na pomoč neki mestni stražnik, ki je v zadnjem hipu skušal preprečiti Semoliču usodopolni skok, in ga s pomočjo navzočih ljudi potegnil izpod voza. Na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje je dal prepejati Semoliča v mestno bolnišnico, kjer so mu zdravniki morali takoj odrezati pohabljeni ud. Ker je nesrečnik izgubil mnogo krvi, je njegovo stanje precej nevarno.

— **Padel pod lastni voz.** 29-letni kmet Ivan Benolič iz Podgrada pri Materiji je včeraj predpolne peljal v Hrpelje voz borovih blodov, ki jih je imel prodati tamošnjemu trgovcu Leopoldu Volariju. Okoli 13. ure, ko se je nahajal med Tuhljani in Kozino, je hotel Benolič stopiti na voz, toda nesreča je hotela, da se mu je spodrsnilo; prišel je z desno nogo pod kolo, ki mu jo je zmečalo v stopalo. Ponesrečenca je pobral inž. Guido Angeli iz Padove, ki je kmalu potem privozil s svojim avtomobilom tam mimo, in ga prepejal v mestno bolnišnico. Benolič se bo moral zdraviti kakih 5 tednov.

— **Kolesarjeva nezgoda.** Ko se je 26-letni mehanik Rajmund Weiss, doma iz Božjega polja pri Proseku, včeraj jutraj vozil s kolesom

v mesto na delo, mu je na nekem ovinku pri takozvani rumeni hiši na Greti privozil naproti avto, ki ga je vodil g. Josip Cosulich, so-rodnik znanega tržaškega brodatistnika, Bodisi, da je avto vozil prenašlo, bodisi, da se kolesar ni dovolj spretno ognil, zadela sta drug ob drugega z veliko silo. Kolesar je bil pri tem srečanju seveda na slabšem; zletel je tako nesrečno na cesto, da si je zlomil levo nogo pod kolonom in zadobil še številne druge poškodbe in praske. Avtomobilist je pomagal nesrečnemu kolesarju v avto in ga prepejal v mestno bolnišnico, kjer bo moral Weiss kakih 5 tednov varovati posteljo. G. Cosulich je pri zaslišanju na kvesturi izjavil, da bo gmotno odškodoval ponesrečenca, čeprav ni sam kriv nesreče.

— **Poskušeni samomor.** Radi spora s sestro se je 21-letna Draga J. stanujoča v Barkovljah Bovedo, včeraj predpolne v hudem živčnem razburjenju hotela zadušiti s plinom v svojem stanovanju. K sreči so domači pravčasno prišli na sled njenemu obupnemu naklepu. Poklicali so na pomoč zdravnika rešilne postaje, ki je brez truda rešil žensko iz vsake nevarnosti.

— **Štirje delavci v smrti nevarnosti v postojnski jami.** — Pozitvovalnost starega vodnika, V postojnski jami so pričeli v zadnjem času graditi novo varno pot v takozvano črno jamo, ki je bila doslej skoro nedostopna. Pri tem delu je zaposlenih več izurjenih kamnosekov, ki so te dni vrtali kamnite stene ob bregu podzemne struge Pivke. V ta namen so vsakokrat, kadar so bli na delo ali ko so se vračali, morali prebroditi deročo reko. Predvčeršnjim, ko je opoldne napočila ura odmora za kosilo, so delavci, kakor navadno, hoteli prebroditi reko s čolnom ki jim je bil na razpolago. Ker pa je Pivka med tem radi deževja silno narasla, so se razdelili v dve skupini; dočim bi se ena vkrčala v čoln, da se prepele preko reke, bi druga morala držati vrvi, s katero je bil privezan čoln, da ga po izkrcanju prve skupine potegne nazaj. Komaj se je pa prva skupina, obstoječa iz 4 mož, vkrčala in odmaknila čoln od brega, se je radi silnega toka vrvi utrgala. Deroča voda je tirala čoln z neznanako naglico v smeri toka in ga čez nekaj časa treščila ob skalo, kjer se je razbil. Za delavce, ki so se nahajali v njem, je napočil strašni trenutek; v neprodni temi so se znašli v deroči vodi, ki jih je tirala v gotovo smrt. Pač srečno naključje pa je hotelo, da je voda zanesla ponesrečenca na mali otok sredi reke. Kljub temu pa je bil njih položaj še skrajno kritičen; grozila jim je nevarnost, da jih vedno naraščajoča in deroča voda odtrga od rešilnega očišča. K sreči pa je stari vodnik Vilhar, ki se je tedaj nahajal v tistem delu jame, začel obupne klice ponesrečencem. Stopil je v čoln in ne menel se za nevarnost, je odveslal ponesrečencem na pomoč. Kljub deročim valovom se mu je posrečilo spraviti vse ponesrečenca na varno. Pogumni vodnik je žel za svoj pozitivni in junaški čin zasluženo pohvalo od rešencev, kakor tudi s strani upravnika jame.

Vesti z Goriškega

— **Ajdovski novice.** Sicer je napaden naslov, ker so to stvari, ki trajajo že mesece in mesece in od katerih bi mogel vsak otrok govoriti, novice so pač le v toliko, v kolikor se niso prišle v široko javnost. Tolkega tekanja in razburjenja že davno ni bilo na naši sošnji. Prvo je bil aretiran Ivan Lavrenčič, župan v Vrhopolu, ter nato od sodnika izpuščen, čez par dni pa zopet aretiran in odpeljan uklenjen in na verigi v Gorico. Kolikor smo mogli poizvedeti, je obdolžen, da je poškodoval nekega groznika. Koliko je resnice na vsem, bo pač pokazala nadaljnja kazenska preiskava, ker kolikor je znano, je Lavrenčič vložil s svoje strani ovdabo proti orožnikom. Dejstvo je, da nosi menda še danes morda znamenja na svoji glavi in po svojem telesu, za katere bo pač moral nekdo dati račun.

V ponedeljek, dne 24. t. m., je prišel v Ajdovščino višji državni pravdnik iz Gorice, ki je zasliševal vse sodnike in uradnike, toda v prvi vrsti o tem, zakaj je sodnik dr. Noldin odredil izpustitev Lavrenčiča, in nadalje o tem, kakšen človek je dr. Noldin, s kom občuje itd. Cela preiskava se je tedaj vrtila proti druju Noldinu, medtem ko Lavrenčič sedi v zaporu v Gorici, štirje Ajdovci pa tukaj. Dr. Noldin se je celo očitalo, da je radi tega izpustil Lavrenčiča, ker ima razmerje z neko Lavrenčičevo sorodnico, kar pa je v vsakem oziru gorostasna laž, pa tudi nesmisel. Videti pa je, da si nekdo na sodišču mane roke v pričakovanju, da bosta najprej dr. Noldin in za njim najbrž tudi dr. Ferjančič frčala.

Včeraj je prispel semkaj zastopnik državnega pravdnika iz Gorice dr. Battigi, ki zaslišuje pevec «Lepe naše domovine». Nimamo niti najmanjša namena kritizirati postopanje državnega pravdnika v teh dveh zadevah, ker smo prepričani, da bo s svojo vneto, katero je pokazal pri preiskavi, dognal tudi resnico. Želimo bi le, da bi posvetil tudi raznim pomankljivostim tukašnjega sodišča enako pozornost. Že itak ajdovska sodnija precej počasi posluje in to v prvi vrsti radi tega, ker sodniki ne umejo jezika ljudstva, s katerim imajo opravka. Imamo pa sodnika, ki vodi zapuščenjski oddelke, katerega mnogokrat ni po celih osem dni v uradu, temveč kar njegov oddelke mirno počiva, ljudje pa zamaen delajo pota ure daleč in izgubljajo dragocene čase brezupne. Kolikor nam je znano, o tej zadevi se ni nič preiskovalo.

— **Borzna poročila.** DEVIZE: Trst, 27. avgusta. Amsterdam od 1070.— do 1195.— Belgija od 120.— do 122.—; Paris 125.25 do 135.75 London od 129.30 do 129.60; New York od 26.60 do 26.70; Španija od 377.— do 387.—; Švica od 516.— do 518.—; Atene od 39.— do 41.—; Berlin od 639.— do 640.—; Bukaresht od 13.— do 13.60; Praga od 78.75 do 79.50; Ogrska od 0.0370 do 0.0385; Dunaj od 0.0315 do 0.0318; Zagreb od 47.50 do 47.80.

— **VALUTE:** Trst, 27. avgusta. Avstrijske krome od 0.0375 do 0.0385; dinarji od 47.25 do 47.75; dolarji od 26.50 do 26.65; novi 20 franki od 103.— do 106.—; funti sterling od 139.20 do 139.50. Beneške obveznice 71.90. Zürich, 27. avgusta. Italija 13.36%; London 26.04%; Paris 24.37%; New-York 5.15%; Beograd 9.22%.

— **Zahvaljujem se ti, Majavarna.** Zdaj pa mi hitro pomagaj, — je šepetal čarovnik, ki se je naglil nad Bhavani.

Naglo sta dvignila mlado žensko in jo položila v odprtino rane govoreč magične zakletve. Čez nekaj trenutkov se je truplo Bhavani začelo krčiti, izginjalo v rani, nato pa je popolnoma izginjlo v kačinem truplu, katerega koža se je zaprla in zarasla. Na mig se je glava pošasti zamenjala z glavo svečenice; nato je prikazen izginita, a v dolbini je zopet ležala kača zvit v klobko in dremala. Čarovnika sta zaprla rešetko in izginita v mraku noči.

Ker niso žreci naslednjega jutra našli nobenih sledov po Bhavani, so razglasili, da je užaljeni bog popolnoma uničil njeno truplo.

gotovo radi tega ne, ker gospod državni pravdnik o tem ni bil informiran.

Ajdovski okraj ima razen sodišča tudi drugo bolno točko in to je njegov živnozdravnik, katerega plačuje konsorcij občin Ajdovskega okraja. Sicer bi v to zadevo ne drezali, ker je pač to naloga prizadeti občin, katere se očitno premalo brigajo za to. Ker pa stvar le presega meje dopustnega, opozarjamo občlast, da tudi tukaj kaj ukrene, da obvaruje gošpodarje škode, katero imajo valed malomarnosti sedanega živnozdravnika, kateri sicer ne žikanira več tako mesarjev kot jih je prej, ki pa ima drzno čelo, da odide za tedne iz kraja, in postavi za svojega namestnika svojega morda 17-letnega sina, ki nadzoruje ves ta čas klanje živine, odobrava blago, prikaže na meso očetovo uradno štampiljko, ne da bi imel seveda za to nikakrje pooblastila s strani oblasti. To je gotovo višek vsega, kar si more gospod živnozdravnik dovoliti z dobrodušnimi Ajdovci.

To sta dve glavni bolni točki ajdovskega okraja. Imamo takih bolnih točk še več in ena bi bila poslovanje vodje oddelka davkarije, kateri je pritisnil naše obrtnike in gospodarje do krvi. O tem pa prihodnjič.

— **Z Vogerskega.** V nedeljo dne 23. t. m. je priredil «Bralno in kmetijsko društvo «Lijak» na Vogerskem pri Gorici svojo prvo javno prireditev s pevskimi točkami in igre «Poslednji mož». Gostovalo je tudi društvo «Mladina iz St. Petra», ki je zapelo par pesmi in dodelo naknadno še šaljiv prizor «Anka in Janko», ki je ugaljal.

Vse hvale je vreden pevski zbor iz Vogerskega, ki je pokazal znova, kaj zmore dobra volja in pa vztrajno delo. Lep je skoraj sam naraščaj, pa vendar tako pel in s tako discipliniranostjo z ozirom na karpelnika, da sem bil vesel. Le eno bi morda priporočal: drugič naj se mot sploh ne prinese na oder, ker potem ne bo toliko nepotrebnega šuma in miganja. — Mladina se je potrudila s svojimi močmi, a se ji prva pesem vsled prenizke intonacije ni posrečila. Boljši je bil moški zbor, sestavljen iz pevcev — Mladine in Solkancev. Zlasti je ugaljal «Slovo», ki so ga peale Vogersčanke. Le v nekaterih pasutih so preveč vlekale.

Upam pa, da se bo tako eden kot drugi zbor še povzpeli do boljših skladb in boljših nastopov. Le močnega in vztrajnega dela nam je treba vsem in prerili se bomo.

Igra je bila dobro nastudirana. Zgodilo pa se je par neljubosti, ki jih pa igralci niso zakrivali. Svetoval bi drugič več paznje na osebe, ki imajo zaves v rokah. Skoro vse pa je povedal mož sam, ki je rekel, da je ženski polna hiša in se vseeno vsa hiša nikamor ne zgane. In so bile skoro vse enake. Premalo razlike v starosti je vzelo igralcem in odru marsikaj, kar bi sicer dalo ljudem vsaj v glavnem malo zanimanja. Drugič več paznje s šminko.

Gledalci so pa zlasti bili silno nehalni trudu igralcev. 10 klopi od odra si moral se napačiti ušesa, da si sploh kaj slišal. In zraven še muzika iz Prvčine, ki je lomila in motila. Sicer pa društvu vse naše priznanje.

— **Zahvala.** Društvo «Lijak» na Vogerskem se tem potom natopleje zahvaljuje vsem onim, ki so na katerikoli način pomagali k popolnemu uspehu nedeljske prireditve, zlasti se društvu «Mladina» iz St. Petra za njegovo prostovoljno gostovanje in g. Hvaliču za pripuščeno dvorišče. — Bralno in kmetijsko društvo «Lijak», Vogersko.

To in ono

— **Nekoliko statističnih podatkov o Moskvi.** «Ruski Vjestnik» je objavil te dni zanimive statistične podatke o Moskvi. Površina Moskve iznaša 80 kvadratnih vrst, to je, 8370 desetlin. Ukupna dolgotost ulic dosega 576 vrst. Število prebivalstva iznaša skoro 2 milijona. Zemljepisni položaj Moskve je v središču evropske Rusije, tvori važno železniško središče, v katerem se zbira 10 železniških prog. V sami Moskvi je 44 železniških postaj. Tovorni promet moskovskega železniškega križišča je dosegel leta 1910 730.000.000 pudov (pud 16 kg), a to je 12 odstotkov vseh tovornih pošiljav v Rusiji. Sedanja promet ni poznan. Skupna tramvajska proga ima v Moskvi ukupno dolgotost 230 vrst. Mestni vodovod dodaja

Borzna poročila.

DEVIZE: Trst, 27. avgusta. Amsterdam od 1070.— do 1195.— Belgija od 120.— do 122.—; Paris 125.25 do 135.75 London od 129.30 do 129.60; New York od 26.60 do 26.70; Španija od 377.— do 387.—; Švica od 516.— do 518.—; Atene od 39.— do 41.—; Berlin od 639.— do 640.—; Bukaresht od 13.— do 13.60; Praga od 78.75 do 79.50; Ogrska od 0.0370 do 0.0385; Dunaj od 0.0315 do 0.0318; Zagreb od 47.50 do 47.80.

— **VALUTE:** Trst, 27. avgusta. Avstrijske krome od 0.0375 do 0.0385; dinarji od 47.25 do 47.75; dolarji od 26.50 do 26.65; novi 20 franki od 103.— do 106.—; funti sterling od 139.20 do 139.50. Beneške obveznice 71.90. Zürich, 27. avgusta. Italija 13.36%; London 26.04%; Paris 24.37%; New-York 5.15%; Beograd 9.22%.

letno 9000 veder (vedro ima približno 10 litrov) vode.

MALI OGLASI

IZGUBILA se je na poti med Divačo in Sezano rujavca lešnica s črkama A. M. z večjo svoto denarja. Ker je izgubiteljica revna kmetica, je pošteni najdilej naprosen, da vrne najdeno na št. 17 v Gropadi, proti nagradi. 1211

ČEVLJARSKI pomočnik, dobro izučen, se sprejme takoj. Stančič, Hrpelje-Kozina. 1207

PES, lovski, rujave barve: s št. 508, se je zatekel k Ivanu Penko, V. a del Prato št. 7. 1208

DVA ključavničarska pomočnika sprejme takoj v trajno delo Maks Križe v Postojni. 1209

4 KONJE in 4 vozove, v najboljšem stanju in po nizki ceni proda v Matuljah trdka brata Ambrožič. 1210

NASLOVI dijaških stanovanj v Ljubljani se do bijo pri g. Likar, Poljanska cesta 87, Vilh Bergman. 1191

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

KMETIJSKO DRUŠTVO V VIPAVI ima v logi izvrstno domače vipavsko vino. Cena: Namizno vino: Lir 230—250 desertno od 280 Lir naprej. 1144

PRVA SOLA za krojenje, šivanje, izdelovanje klobukov in cvetlic odpre z dnem 8. septembra redne in hitre tečaje. Tmy Klamperer Donda, Via Lavatoio 5 1206

V. Ljubljanski Vzornik Velesejem od 29. avgusta do 8. septembra 1925.

Za nakup vstopnice, ki stane Din. 50.— in ki daje kupcu pravico do znižanega jugoslovenskega konzularnega vizuma za Lir 12.— kakor tudi 30% popust na Italijanskih in 50% popust na jugoslovenskih železnica obrnite se do komisarja sejma za Italijo

Jos. Čehovina v Trstu Viale XX settembre 65/1 NB. Za ona obiskovalce, ki stanujejo izven Trsta, bo posrebo omenjeni komisar uradnim putem jugoslovenski konzularni vizum. V ta namen naj se mu dostavi potni list skupno z avstrijskim Din. 50.— za vstopnico, Lir 12.— za konzularni vizum in L. 5.— za poštno in režijske stroške. (567)

Globoko potrta naznanjamo žalostno vest, da je včeraj opoldne mirno zasnila v Gospodu naša preljuba mama

Franja vdova Pertot roj. Eber

Pogreb dragih zemskih ostankov se bo vršil v Barkovljah v soboto, dne 29. t. m., ob 5. uri popoldne, iz hiše žalosti Boved 401, na domače pokopališče.

TRST, dne 28. avgusta 1925.

Žalujoči sinovi in hčeri:

dr. Just, dr. Vladimir, inž. Milan, Matilda in Minka Pertot.

KRONE po 2.35

plačuje

ALOJZIJO POVIH, Piazza Garibaldi 2

prvo nadstropje

Pazite na naslov! (63) Pazite na naslov!

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na debelo in za družine **Viale XX settem. bre 94** (prej Acquedotto) na drobno in za družine **Via Giuliani 32.** - Telef. 2-41

Priporoča se lastnik

FR. ŠTRANCAR.

Dober svet

kateremu morate slediti, ako ste ljubitelji prihranka, je sledeči:

Potrudite se takoj do čevljarnice

Alla Babilonia

Via Beccherie št. 4

kjer lahko nakupite dobre

visoke ali nizke črevlje

moške	od L. 35.—	do L. 45.—
ženske	" " 10.—	" " 35.—
otroške	" " 5.—	" " 30.—

Preskrbite se pravočasno. 601

Briljante, bisere, dragulje

platin, zlato, inozemski denar, zobovje kupujemo za zunanje trdke in plačujemo po najvišjih cenah. — Kupujemo tudi zastavne listke

S ponedeljkom 24. t. m. preselitev iz ul. Portici di Chiozza 1 v Viale Torre bianca 28

Brezplačne cenitve v uradu in na domu.

Uradne ure od 9 do 13 in od 14.30 do 18; v sobotah od 9 do 15. 618

Ako kvarijo vaš obraz

možolčki madeži pege trdnice efelis bule tvori eczemi

in vsi v to vrsto spadajoči kožni izbruhi, ki skrivajo lepoto obraza in škodijo mehki koži in ki se porajajo posebno v vročih mesecih vsled močnega solnca, se zdravijo uspešno z antifelidno vodo «Perrinax», ki je gotovo sredstvo, rabljivo z največjo lahkoto in ki je na prodaj v vseh lekarnah. 66

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

(137)

Moč preteklosti

Roman v treh delih.

Iz rušine prevedel Ivan Vouk.

Navadno se je kača zabavala s tem, da je stiskala in lomila telo svoje žrtve, nakar je vstopil eden žrečev in razrezal truplo na kose, da jih je pošast lahko požirala. Ko je Bhavani padla na stopnice dolbine, je kriknila in izrekla strašno kletev na kralja in Devaki ter se zaklela, da se bo strašno maščevala, če ne v tem, pa v onem življenju. V začudenje žrečev se kača ni zganila in ležala je zvit v klobko in srepo motreč svojo žrtve, ki je ležala brez zavesti na tleh.

Z nastopajočo nočjo se je službojujč žrečev in žric, ki so stali zraven dolbine, polastila nenavadna odrevenelost in kmalu so zaspali s težkim snom. Tedaj se je izza sence stebrov pojavil človek; stopil je k rešetki in jo odprl govoreč magične formule. Ko je kača zagledala prisileca, se je vzpela v vsej svoji

dolgosti in veselo zasikala. Med njima se je razvil živahen razgovor in kača je odgovarjala s človeškim glasom. Prisilec je naglo izvršil magična dejanja, nato je potegnil izza pasu nož s kabalističnimi znaki in z enim zamahom prerezal kačino kožo od grla do polovice života. Iz te velike rane je stopil čarovnik, ki ga je nekoč premagal puščavnik; pokrit je bil s črno in krvavo tvarino, a na glavi je imel namesto las vse polno zvijajočih se kač.

— Zahvaljujem se ti, Majavarna. Zdaj pa mi hitro pomagaj, — je šepetal čarovnik, ki se je naglil nad Bhavani.

Naglo sta dvignila mlado žensko in jo položila v odprtino rane govoreč magične zakletve. Čez nekaj trenutkov se je truplo Bhavani začelo krčiti, izginjalo v rani, nato pa je popolnoma izginjlo v kačinem truplu, katerega koža se je zaprla in zarasla. Na mig se je glava pošasti zamenjala z glavo svečenice; nato je prikazen izginita, a v dolbini je zopet ležala kača zvit v klobko in dremala. Čarovnika sta zaprla rešetko in izginita v mraku noči.

Ker niso žreci naslednjega jutra našli nobenih sledov po Bhavani, so razglasili, da je užaljeni bog popolnoma uničil njeno truplo.

Poroka Adžmitre se je slovesno praznovala; niti, namesto pričakovanega blagostanja po odkupni žrtvi so se nad deželo zgrinjale vsakovrstne nesreče. Začelo je z nevihto in točo, ki sta opustošili selišča; potem je suša uničila setev in nastal je glad; končno se je pojavila neznana bolezen, ki je umorila človeka v nekaj urah. Sredi teh grozot pa so vstali preroki, ki so napovedovali strašne katastrofe.

Na dan praznika velike kače so se odpravili kralj, kraljica, vsi višji dostojanstveniki in neštevilna množica ljudstva v tempelj molit, žrtvovati in prositi boga, da odvrne od njih nesreče in bolezni. V počestje tega velikega dne so bile dolbina in stopnice okrašene in obsute s cvetjem; rešetko so odprli, zakaj pošast je bila do grla stla in je nepremično ležala. Ko so končali s plesi, petjem in dišečimi kadili, je kralj prvi pristopil k daritvi.

Medtem ko so se vrtili ti obredi, se je nebo pokrilo s črnimi oblaki, bliski so švigali po nebu, a grmenje se je vedno bolj bližalo; a v trenutku ko je Adžmitra podajal kači mleka in medu, je strašen grom pretresel poslopje, zemlja je pokala in nastala je popolna tema. Prestrašena množica je obetala molitve in negibna. Toda strah in groza sta bila še večja,

ko se je v globoko temo razlegel nečloveški krik, ki je rezal v duše. Ničesar ni mogel takoj ugotoviti, odkod ta krik; ko pa se je čez nekaj trenutkov črna tema umaknila medlemu polmruku, so zagledali strašen prizor. Mladi kralj se je boril s kačo, ki je stiskala njegovo telo. Pri tem pogledu je Devaki omedlela.

Vsi so bili v največji zadregi. Pošasti niso smeli ubiti, zakaj predstavljala je božanstvo; a srdito sklanje je odvračalo nekatere pogumne može, ki so hoteli osvoboditi kralja. Čudno in nenavadno pa je bilo to, da ni kača davila svoje žrtve in ji ni lomila kosti, ampak jo samo držala in se očitno veselila imenitnega ujetnika. Neizmerna bogastva so objubljali onemu, ki bi